

Egy angol hajóépítő; I. (Nagy) Péter udvarában

Contributed by kaloz
2005. February 24. Thursday 20:11

There are no translations available. (Nagy) Péter, az orosz hadiflotta Szentpétervári alapítójának igen nagy selymet fektetett az orosz hajóépítő mestereire és fellendítőkre. E célból az akkori legnevesebb hajóépítőszakembereit hívta meg udvarába, hogy eltanulhassák a legújabb mesterséget. Az egyik ilyen angol hajóépítő mesterről, Joseph Noy-ról, aki közel 40 évvel ezelőtt Oroszországban megbecsült szakemberként, származását a www.1rss.com honlapon találhatók cikk alábbi fordításja.

East Cowes-ban Szentpétervárra (avagy az angol hajóépítő mester, Joseph Noy által alapított Nagy Péter család szolgálatában) 1753-ban London Deptford temetőjében síremléket állítottak Joseph Noy-nak. A síremlék felirata: „Nagy Péter család hajóépítő mestere”. Mi mádon állítható, hogy az addig senki által nem ismert hajóépítő legfontosabb helyet foglalta el azon korabeli mesterek között, akik letették a maguk nevét Nagy Péter hárszámba Flottájának létrehozásában? Joseph Noy (Angliában a nevének kiejtése Nej vagy Noj) minden valóságosan szeri angliai Hampshire-ben született. Valószínűleg a portsmouth-i Királyi Haditengerészeti Flotta dokkjában tanult, ahonnan 1692-ben távozott. 1695-ben szerződést kötött a Haditengerészeti Flotta Minisztériummal, és hadihajókat építette a tengerpartoknál, ahol a Pool of Londonban a White-szigeten és Anglia déli tengerpartjánál, nem messze Portsmouth-tól. Cowes Islandra a tengerről Tomkins festménye a XVII. századból. A Pool of Londonban a hajóépítő mesterek befeljegyzése utján 1696-ban a haditengerészeti szerződést kötött vele a negyedik osztályú és Jerseyben megépítette a hajókat a megépítéssel kapcsolatos problémákja keletkeznek. Néhány munkáját erköszakkal besorozzák a Cowes-ban állomásozó hadi- és kereskedelmi hajókra. Ezen kívül a faanyagot, ami a hajóépítőkhöz szükséges, kisebb partmenti hajókkal szállítják (angolul éhoy). A Sussex grófságban Erandel-ből és Shoreham-ból. Ezen hajók legényeiket, ami kapitányból, matrásból és hajósokból állt, nem csak erköszakkal besorozták tengeri szolgálatra, hanem a La-Manche csatornában körüljáró kalózkodókat is elűzték. Így mádon 1698-ra Noy pártján álló nehézségekkel küzdött, és egy hirtelen Nagy Péter Londonba érkezése elhagyja East Cowes-t, és London utazik. Valószínűleg egybeesés, vagy tudott a család teréről, aki hajóépítőket toborozna a saját szolgálatára, nem ismeretes. Ismert az, hogy elhagyva Cowes-t, tartózkodásba maradt a saját hajóépítőivel szemben, akik felhagyták a munkát, és szüntelen Londonba utaztak Noy után, azzal az elhatározással, hogy kiverik belőle ezt a tartózkodást. Az elhatározásuk olyan erős volt, hogy a csodabizottsághoz akartak fordulni. Noy partnere, George Moore és a portsmouth-i kereskedő, Thomas Barton Cowes-ben maradtak. A szervezők a hajóépítőket, és a Jerseyben megépítéssel kapcsolatos további folytatást, de az csak jelentős költséssel „1698 novemberében”, majdnem másfél évvel később feje be. A Cowes Islandra. John Andrews, 1769. körülben a Londonban tartózkodó Noy megtalálta az utját Péterhez. Péter elszármolásában Noy neve köztérrel találhatók meg: amikor meglehetősen magas árszert, 100 fontsterlinget fizetnek ki neki. P volt az egyetlen a hajóépítőkhöz, akinek a neve ezekben az elszármolásokban megjelenik, ami később arra adott okot, hogy felmerüljenek bizonyos spekulációk, miszerint Noy feltárta Péternek az angol hajóépítő titkait. 1698 júniusában Noy Arhangelszkbe hajózott, és csatlakozik az ebben az időben orosz szolgálatban lévő egyetlen más hajóépítő, John Dean-hoz. Dean az ismert angol hajóépítő mester, sir Anthony Dean fia, és állítja, hogy a köztérrel hajóépítő azt „a fiatalabb Dean-t és Noy-t az a lord Carmarten ajánlotta Péternek, aki a Royal Transporter jachtot tervezte, amit 1697-ben Péternek ajánlkozottak. Lord Carmarten monopóliumot kapott néhány szállításra Oroszországba magától Péterrel, annak londoni utazása idején. Mind a köztérrel fiatal hajóépítő munkát látta Voronyezsben, ahol angol stábusban egy sorhajó építéssel Péterrel. Péter már korábban meggyőződött arról, hogy az angol hajóépítősi módszer felülmúlja a hollandot, és mindenféle közzététel után Voronyezsben a levelében Oszip Naj (Agy neveztek Oroszországban) tudását az angol rendszer család által támogatásról: „Az angol fazon szerint a hajóépítő az 54 évszázad, ami Pflöggöt fellelkesíti, és mindig felméri a flottaikat. A holland hajóépítő a saját hajókat építéssel azt az irányítást követik, hogy felhasználják tapasztalatukat, titkolt személynél tudásukat, az új szabályok szerinti tradíciók és a technológiai. Az angol inkább a tudományos, matematikai elvekre és a papra vetett hátervvel alapozott. Hagyatkozva a részletes kidolgozott tervrajzra, az arra felvitt pontos méretekre, bármelyik hajóépítő el tudott készíteni egy hátervvel ezeket az utasításokat követve. Így mádon nem volt szükség hatalmas személynél tapasztalat birtoklására, vagy a hajóépítő személynél a jelenléte. Péter számára a legfontosabb az volt, hogy az orosz hajóépítőkhöz való nyereségen kívül tudtak tanulni és dolgozni a rajzok alapján. Maga Péter is így mádon tanult, és nemcsak kiváló hajókat épített, de le tudta rajzolni a hátervvel papra. Ahol a kőreklámságot az angol rendszer után illusztrálni lehet azokkal a fizetéssel, amit kifizetett a hajóépítőknél. Akkor, amikor Noy és Kozenc (szintén angol hajóépítő) 100 rubelért kaptak, a legjobban megfizetett holland hajóépítő, John Terpley nem kapott többet, mint a legalacsonyabb fizetett angol hajóépítő. Péter tisztelete az angol hajóépítőkhöz iránt kifejezően a vállalkozásban. Mindig származást követve a vállalkozás idején, és esetenként, fleg a hajók vállalkozókat, megosztotta a vállalkozás az asztalán amit senki mással. Péter ragaszkodásait a saját hajóépítőkhöz leírta a szentpétervári brit követet a jelenléte tisztelet, amit kinyilvánított a vállalkozás szemben tőle, mint amire kék számára-thatanak bármely más idegen országban, mivel kék a legnépszerűbb embereknek számára-tanak, amiről is kék a legdrágábbak a családnak, következősköppen a birodalom legfontosabb emberei; részt vesznek a szórakozásában, az ünnepnapokon a személynél asztalánál. Amíg a birodalom más legfontosabb emberei állni és a kőreklámságnak; rájövén, a család semmit nem mulaszt el, hogy

válemánye Noy-ról világhíressé vált 1725-ben, a temetési szertartáson. Noy-t annyira magasra tartották, hogy a kiemelt helyet biztosították számára a temetési szertartáson, ahol az egyik kulcsfigura volt Péter koporsója mellett. Noy tartotta a baldachin egyik zsinórját, miközben a többiek megőrintették a koporsó drapériáját. Mindannyian Katalint és Mensikovot kárvették. Minden valóság szerint, Oroszországban tartózkodva Noy nem lett feltűnő életformájú, a saját hajóépítő dolgaival foglalkozott, és soha nem vesztette el Nagy Péter bizalmát, amit nem lehet elmondani mások számára. Ennek ellenére, egyszer, nem szándékosan, Noy vitába szállt. Péter halála után belevonták egy vitába arról, ki fogja befejezni az építést. Péter hajó, amit Nagy Péter 1723-ban kezdett építtetni, később az volt, hogy orosz mesterek, vagy Noy és Braun fogják-e befejezni ezt a presztízshajót. Ugyancsak vitába szállt Noy a norvég származású holland admirálissal Krues-szel is. Nem fogadta el annak rendelkezését, ugyanakkor Péter személyesen megrendszabályozta ezt a vitát. Noy Oroszországban maradt legalább az 1730-as évek végéig, amikor Katalin királyné kényszerítette hajóépítőit 40 évig tartó éhhalálra, és ha szolgálatát nem teljesíti, és ha 500 adományozott neki. Ekkor Noy 68 éves volt, és már nem tudott a kényszerrel megállni a hajóépítői életkorának és betegségéért. Katalinhoz fordult engedélyért, hogy visszatérhessen Angliába, és ezt az engedélyt meg is kapta. Utasította őt Depthford-ban tartózkodásra, ahol elkövetett találatok miatt munkaadójával "Nagy Péterrel. Joseph Noy 1753-ban meg, és Depthfordban, a Szent Miklós temetőben lett eltemetve. Noy az első angol hajóépítő volt, akit Nagy Péter felfogadott, és Oroszországban negyven évig dolgozott. Munkájának sok évét annak az embernek a társaságában töltötte, aki időnként rendkívül goromba és hatalmas volt, időnként találatok lehetett vele a hajóépítői kényszerrel halálra, felfüggesztve minden ceremóniát, rangot és inbecséget. Noy mesterként és oktatóként tanácsadójává és barátjává vált Nagy Péternek. Kozencsák Braun mellett nagy tiszteletnek örvendett, mint az egyik legfontosabb katonai hajóépítő. A történetek helyes következtetésre jutottak, hogy Péter terv volt a haditengerészeti erőket illetően. Ő is arra beszélt, hogy Nagy Péter alapította meg az orosz hajóipart, és fektette le az alapjait a korszerű orosz haditengerészeti erőknek, és ezekben e kiemelkedő hajóépítő-csapat tengeri elrelátásának, energikus hajóépítő tevékenységének eredménye. Ő is nem kevésbé az angol hajóépítő mestereknek, amilyen Joseph Noy is volt, és az angolok által épített angol támasz hajóknak köszönhetően, hogy most Péter ilyen reputációval rendelkezik a történelmi szövegekben. A Rob Martin és Ken Kozencsák bármilyen információ Noy-ról vagy Richard Kozencsákról, kérésre írnak orosz archívumokról, hajóval megkérőzőnk. Kérjük a zeneteket a következő címre küldjétek: rob.martin1@btinternet.com Orosz fordította: Kurusa Sándor